

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

31 ianuarie 2023*

„Recurs – Ajutoare de stat – Articolele 107 și 108 TFUE – Ajutor pentru restructurare – Sectorul bancar – Faza preliminară de examinare – Decizie de declarare a ajutorului compatibil cu piața internă – Plan de restructurare – Angajamente asumate de statul membru în cauză – Măsuri de repartizare a sarcinilor – Conversia creanțelor subordonate în fonduri proprii – Deținători de obligațiuni – Acțiune în anulare – Admisibilitate – Articolul 263 al patrulea paragraf TFUE – Calitate procesuală activă – Persoană fizică sau juridică vizată direct și individual – Încălcarea drepturilor procedurale ale persoanelor interesate – Nedeschiderea procedurii formale de investigare – Articolul 108 alineatul (2) TFUE – Noțiunea de «părți în cauză» – Regulamentul (UE) 2015/1589 – Articolul 1 litera (h) – Noțiunea de «persoană interesată» – Măsuri naționale luate în considerare de Comisia Europeană – Inadmisibilitatea acțiunii”

În cauza C-284/21 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 3 mai 2021,

Comisia Europeană, reprezentată de K. Blanck și A. Bouchagiar, în calitate de agenți,

recurentă,

celelalte părți din procedură fiind:

Anthony Braesch, cu domiciliul în Luxemburg (Luxemburg),

Trinity Investments DAC, cu sediul în Dublin (Irlanda),

Bybrook Capital Master Fund LP, cu sediul în Grand Cayman (Insulele Cayman),

Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP, cu sediul în Grand Cayman,

Bybrook Capital Badminton Fund LP, cu sediul în Grand Cayman,

reprezențați de A. Champsaur, avocată, și G. Faella, L. Prosperetti și M. Siragusa, avocați,

reclamanți în primă instanță,

CURTEA (Marea Cameră),

* Limba de procedură: engleza.

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, domnul L. Bay Larsen, vicepreședinte, domnii A. Arabadjiev, E. Regan (raportor), M. Safjan, P. G. Xuereb și D. Gratsias și doamna M. L. Arastey Sahún, președinți de cameră, domnii F. Biltgen, I. Jarukaitis, N. Jääskinen și N. Wahl, doamna I. Ziemele și domnii J. Passer și M. Gavalec, judecători,

avocat general: domnul A. Rantos,

grefier: domnul M. Longar, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 4 aprilie 2022,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 21 iunie 2022,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Comisia Europeană solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 24 februarie 2021, Braesch și alții/Comisia (T-161/18, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2021:102), prin care acesta a respins excepția de inadmisibilitate ridicată în cadrul acțiunii introduse în temeiul articolului 263 TFUE de domnul Anthony Braesch, Trinity Investments DAC, Bybrook Capital Master Fund LP, Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP și Bybrook Capital Badminton Fund LP (denumiți în continuare „Braesch și alții”), având ca obiect anularea Deciziei C(2017) 4690 final a Comisiei din 4 iulie 2017 privind ajutorul de stat SA.47677 (2017/N) – Italia, ajutor nou și plan de restructurare modificat al Banca Monte dei Paschi di Siena (denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Cadrul juridic

Regulamentul (UE) 2015/1589

- 2 Intitulat „Definiții”, articolul 1 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 [TFUE] (JO 2015, L 248, p. 9) are următorul cuprins:

„În sensul prezentului regulament se aplică următoarele definiții:

[...]

(b) «ajutor existent» înseamnă:

[...]

(ii) ajutorul autorizat, respectiv schemele de ajutor și ajutoarele individuale care au fost autorizate de Comisie sau de Consiliu[l Uniunii Europene];

[...]

(c) «ajutor nou» înseamnă orice ajutor, respectiv orice schemă de ajutor și orice ajutor individual care nu este ajutor existent, inclusiv modificările ajutoarelor existente;

[...]

(f) «ajutor ilegal» înseamnă un ajutor de stat nou, pus în aplicare cu încălcarea condițiilor prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din [TFUE];

(g) «ajutor de stat utilizat abuziv» înseamnă ajutorul folosit de către beneficiar cu încălcarea unei decizii adoptate în temeiul articolului 4 alineatul (3) [...] din prezentul regulament;

(h) «persoană interesată» înseamnă orice stat membru și orice persoană, întreprindere sau asociație de întreprinderi ale căror interese pot fi afectate de acordarea unui ajutor, în special beneficiarul ajutorului, întreprinderile concurente și asociațiile profesionale.”

3 Articolul 4 din acest regulament, intitulat „Examinarea preliminară a notificării și deciziile Comisiei”, prevede la alineatele (3) și (4):

„(3) În cazul în care, după o examinare preliminară, Comisia constată că nu există îndoieli privind compatibilitatea unei măsuri notificate cu piața internă, în măsura în care intră în sfera de aplicare a articolului 107 alineatul (1) [...] TFUE, aceasta decide că măsura este compatibilă cu piața internă (denumită în continuare «decizie de a nu ridica obiecții»). Decizia precizează excepția aplicată în temeiul [Tratatului] FUE.

(4) În cazul în care, după o examinare preliminară, Comisia constată că există îndoieli privind compatibilitatea unei măsuri notificate cu piața internă, aceasta decide să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) [...] TFUE (denumită în continuare «decizie de deschidere a procedurii formale de investigare».”

4 Intitulat „Procedura formală de investigare”, articolul 6 din regulamentul menționat prevede la alineatul (1):

„Decizia de a deschide procedura formală de investigare sintetizează elementele relevante de fapt și de drept, include o evaluare preliminară a Comisiei cu privire la caracterul de ajutor de stat al măsurii propuse și indică îndoielile privind compatibilitatea acesteia cu piața internă. Prin decizie, se solicită statului membru în cauză și celorlalte persoane interesate să își prezinte observațiile într-un termen stabilit, care în mod normal nu depășește o lună. În cazuri întemeiate, Comisia poate prelungi termenul stabilit.”

5 Articolul 9 din Regulamentul 2015/1589, intitulat „Decizii ale Comisiei de închidere a procedurii formale de investigare”, prevede la alineatul (4):

„Comisia poate preciza într-o decizie pozitivă condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un ajutor pentru a fi considerat compatibil cu piața internă și poate impune obligații pentru a permite monitorizarea respectării deciziei (denumită în continuare «decizie condiționată».”

6 Articolul 16 din acest regulament, intitulat „Recuperarea ajutorului”, prevede la alineatul (1):

„Atunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar [...]. Comisia nu

solicită recuperarea ajutorului în cazul în care aceasta ar contraveni unui principiu general de drept al Uniunii.”

7 Articolul 20 din regulamentul menționat, intitulat „Utilizarea abuzivă a unui ajutor”, prevede:

„Fără a aduce atingere articolului 28, în caz de utilizare abuzivă a unui ajutor, Comisia poate deschide procedura formală de investigare în temeiul articolului 4 alineatul (4). Articolele 6-9, 11 și 12, articolul 13 alineatul (1) și articolele 14-17 se aplică *mutatis mutandis*.”

Directiva 2014/59/UE

8 Intitulat „Condiții pentru declanșarea procedurii de rezoluție”, articolul 32 din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO 2014, L 173, p. 190) prevede la alineatul (4):

„În sensul alineatului (1) litera (a), se consideră că o instituție este în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate, dacă este îndeplinită cel puțin una dintre condițiile următoare:

[...]

(d) este necesar un sprijin financiar public extraordinar, cu excepția cazului în care, pentru evita sau a remedia o perturbare gravă a economiei unui stat membru și a menține stabilitatea financiară, sprijinul financiar public extraordinar îmbracă oricare dintre formele următoare:

[...]

(iii) o injecție de fonduri proprii sau achiziționarea de instrumente de capital la prețuri și în condiții care nu conferă un avantaj instituției, în cazul în care, la momentul acordării sprijinului public, nu există nici circumstanțele menționate la literele (a), (b) sau (c) din prezentul alineat, nici circumstanțele menționate la articolul 59 alineatul (3).

În fiecare din cazurile menționate la litera (d) punctele (i), (ii) și (iii) din primul paragraf, măsurile de garantare sau măsurile echivalente acestora menționate la aceste puncte se limitează la instituțiile solvabile și sunt condiționate de aprobarea finală în temeiul cadrului Uniunii [Europene] privind ajutoarele de stat. Măsurile respective au caracter temporar și preventiv și sunt proporționale în raport cu remedierea consecințelor pe care le are perturbarea gravă și nu sunt utilizate pentru a compensa pierderile pe care instituția le-a suportat sau este susceptibilă să le suporte în viitorul apropiat.

Măsurile de sprijin menționate la litera (d) punctul (iii) se limitează la injecțiile necesare pentru a soluționa deficitul de capital a cărui existență a fost stabilită în cadrul simulării situațiilor de criză la nivel național, la nivelul Uniunii sau la nivelul [mecanismului unic de supraveghere (MUS)], la evaluări ale calității activelor sau la exerciții echivalente desfășurate de către Banca Centrală Europeană [BCE], [Autoritatea Bancară Europeană (ABE)] sau de către autoritățile naționale, după caz, confirmate de către autoritatea competentă.

[...]”

Regulamentul (UE) nr. 806/2014

- 9 Intitulat „Procedura de rezoluție”, articolul 18 din Regulamentul (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2014 de stabilire a unor norme uniforme și a unei proceduri uniforme de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții în cadrul unui mecanism unic de rezoluție și al unui fond unic de rezoluție și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (JO 2014, L 225, p. 1) prevede la alineatul (4):

„În sensul alineatului (1) litera (a), se consideră că entitatea se află sau este susceptibilă de a se afla în dificultate în una sau mai multe dintre următoarele situații:

[...]

- (d) se necesită un sprijin financiar public extraordinar, cu excepția cazului în care, pentru a se remedia o perturbare gravă a economiei unui stat membru și pentru a se menține stabilitatea financiară, respectivul sprijin financiar se acordă sub una din următoarele forme:

[...]

- (iii) o injecție de fonduri proprii sau achiziționarea de elemente de capital la prețuri și în condiții care nu conferă un avantaj entității, în cazul în care, la momentul acordării sprijinului public, nu se aplică nici circumstanțele menționate la literele (a), (b) și (c) de la prezentul alineat, nici circumstanțele menționate la articolul 21 alineatul (1).

În fiecare dintre cazurile prevăzute la litera (d) punctele (i), (ii) și (iii) de la primul paragraf, măsurile de garantare sau măsurile echivalente menționate la respectivele puncte se limitează la entitățile solvabile și sunt supuse aprobării definitive în contextul cadrului privind ajutoarele de stat al Uniunii. Măsurile respective au un caracter preventiv și temporar; ele sunt proporționale cu obiectivul remedierii consecințelor pe care le are perturbarea gravă și nu sunt utilizate pentru a compensa pierderile pe care entitatea le-a suportat sau este susceptibilă să le suporte în viitorul apropiat.

Măsurile de sprijin menționate la litera (d) punctul (iii) de la primul paragraf se limitează la injecțiile necesare pentru a redresa deficitul de capital a cărui existență a fost constatată în cadrul testelor de rezistență desfășurate la nivel național, la nivelul Uniunii sau la nivelul MSU, la examinări ale calității activelor sau la exerciții echivalente desfășurate de către BCE, ABE sau de către autoritățile naționale, după caz, confirmate de către autoritatea competentă.

[...]”

Comunicarea privind sectorul bancar

- 10 Punctul 15 din Comunicarea Comisiei privind aplicarea, de la 1 august 2013, a normelor privind ajutoarele de stat pentru măsurile de sprijin în favoarea băncilor în contextul crizei financiare („Comunicarea privind sectorul bancar”) (JO 2013, C 216, p. 1, denumită în continuare „Comunicarea privind sectorul bancar”) are următorul cuprins:

„Comunicările privind criza precizează clar faptul că, chiar și în timpul crizei, principiile generale ale controlului ajutoarelor de stat continuă să fie aplicabile. În special, în vederea limitării denaturării concurenței între bănci și între statele membre pe piața unică și pentru a evita hazardul moral, ajutorul ar trebui limitat la minimumul necesar, iar beneficiarul ajutorului ar trebui să aducă o contribuție proprie corespunzătoare la costurile de restructurare. Banca și deținătorii

capitalului acesteia ar trebui să contribuie cât mai mult posibil cu propriile resurse la restructurarea băncii. Sprijinul de stat ar trebui acordat în condiții care reprezintă o repartizare adecvată a sarcinilor între cei care au investit în bancă.”

- 11 Partea 3 din Comunicarea privind sectorul bancar privește recapitalizarea și măsurile privind activele depreciate. Titlul 3.1.2 din aceasta, denumit „Repartizarea sarcinilor în rândul acționarilor și creditorilor subordonați”, cuprinde punctele 46-40, care au următorul cuprins:

„40. Sprijinul de stat poate crea un hazard moral și poate submina disciplina pieței. Pentru a reduce hazardul moral, ajutorul ar trebui acordat numai în condiții care implică o repartizare adecvată a sarcinilor între investitorii existenți.

41. Repartizarea adecvată a sarcinilor va implica, în mod normal, după ce pierderile vor fi absorbite mai întâi de capitalurile proprii, contribuții din partea deținătorilor de capital hibrid și a titularilor de creanțe subordonate. Deținătorii de capital hibrid și titularii de creanțe subordonate trebuie să contribuie la reducerea cât mai mult posibil a deficitului de capital. Aceste contribuții pot lua forma unei conversii în fonduri proprii de nivel 1 [...] sau a unei reduceri a valorii contabile a principalului instrumentelor. În orice caz, ieșirile de numerar de la beneficiar către deținătorii acestor titluri de valoare trebuie să fie evitate în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere juridic.

42. Comisia nu va solicita contribuția titularilor de creanțe cu rang prioritar (în special, depozite asigurate, depozite neasigurate, obligațiuni și toate celelalte creanțe cu rang prioritar) ca un element obligatoriu de repartizare a sarcinilor în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, indiferent dacă acest lucru se realizează prin conversia în capital sau prin reducerea valorii instrumentelor.

43. Dacă rata capitalului băncii care se confruntă cu deficitul de capital identificat este mai mare decât rata minimă reglementată la nivelul [Uniunii], în mod normal, banca respectivă ar trebui să fie în măsură să își restabilească singură poziția financiară, în special prin intermediul măsurilor de majorare a capitalului menționate la punctul 35. În cazul în care nu există alte posibilități și nicio altă acțiune de supraveghere, cum ar fi măsurile de intervenție timpurie sau alte măsuri de remediere menite să acopere deficitul, iar această situație este confirmată de autoritatea de supraveghere sau de rezoluție competentă, datoria subordonată trebuie convertită în capital propriu, în principiu înainte de acordarea ajutorului de stat.

44. În cazul în care banca nu mai îndeplinește cerințele minime privind capitalul de reglementare, datoria subordonată trebuie să facă obiectul unei conversii sau al unei reduceri a valorii contabile, în principiu înainte de acordarea ajutorului de stat. Ajutorul de stat nu trebuie acordat înainte de contribuția deplină a capitalurilor proprii, a capitalului hibrid și a datoriei subordonate la acoperirea oricărei pierderi.

45. Se poate acorda o derogare de la cerințele prevăzute la punctele 43 și 44 atunci când punerea în aplicare a acestor măsuri ar putea pune în pericol stabilitatea financiară sau ar putea produce rezultate disproportionale. Această derogare s-a putea aplica în cazurile în care valoarea ajutorului care urmează să fie primit este mică în comparație cu activele ponderate la risc ale băncii și deficitul de capital a fost redus în mod semnificativ, în special prin

măsurile de majorare a capitalului prevăzute la punctul 35. De asemenea, s-ar putea evita rezultatele disproporționate sau un risc pentru stabilitatea financiară prin reexaminarea ordinii în care sunt aplicate măsurile de acoperire a deficitului de capital.

46. În contextul punerii în aplicare a punctelor 43 și 44, ar trebui respectat principiul potrivit căruia niciun creditor nu trebuie să fie dezavantajat [...]. Prin urmare, creditorii subordonați nu ar trebui să primească mai puțin din punct de vedere economic decât valoarea pe care ar fi avut-o instrumentele lor în cazul în care nu s-ar fi acordat niciun ajutor de stat.”

Situația de fapt și decizia în litigiu

- 12 Istoricul litigiului este expus la punctele 1-14 din hotărârea atacată după cum urmează:

- „1 [...] [D]omnul Anthony Braesch, Trinity Investments [...], Bybrook Capital Master Fund [...], Bybrook Capital Hazelton Master Fund [...] și Bybrook Capital Badminton Fund [...] sunt, primul, un reprezentant al unor deținători de obligațiuni denumite «Floating Rate Equity-Linked Subordinated Hybrid-FRESH» 2008 (denumite în continuare «obligațiunile FRESH») și, ceilalți, deținători ai acestor obligațiuni.
- 2 În luna aprilie 2008, Banca Monte dei Paschi di Siena (denumită în continuare «BMPS») a efectuat o majorare de capital de 950 de milioane de euro rezervată J. P. Morgan Securities Ltd (denumită în continuare «JPM»), care a subscris acțiuni ale BMPS, (denumite în continuare «acțiunile FRESH»). În același timp, la 16 aprilie 2008, JPM a încheiat cu BMPS un contract de uzufruct potrivit căruia JPM păstrează nuda proprietate asupra acțiunilor, în timp ce BMPS are dreptul de uzufruct, și un acord de schimb de societăți (denumite în continuare «contractele FRESH»). JPM a obținut fondurile necesare subscrierii acțiunilor FRESH ale Bank of New-York Mellon (Luxembourg), înlocuită de Mitsubishi UFJ Investor Services & Banking (Luxembourg) SA (denumită în continuare «MUFJ»), care a emis obligațiunile FRESH la 16 aprilie 2008, în conformitate cu dreptul luxemburghez, pentru un quantum de un miliard de euro. JPM a încheiat cu MUFJ un acord de schimb supus dreptului luxemburghez, iar MUFJ a încheiat cu deținătorii de obligațiuni FRESH un contract fiduciar supus de asemenea dreptului luxemburghez. În temeiul acestor diferite contracte, calificate de reclamanți drept «instrumente FRESH», redevențele percepute de JPM de la BMPS în temeiul contractelor FRESH sunt transmise MUFJ și ulterior deținătorilor de obligațiuni FRESH sub formă de cupoane.
- 3 Prin decizia din 27 noiembrie 2013, Comisia [...] a aprobat ajutorul pentru restructurare acordat de Republica Italiană [...] BMPS, luând în considerare un plan de restructurare și angajamente. În luna iunie 2015, BMPS rambursase integral ajutorul.
- 4 La 29 iulie 2016, [ABE] a publicat rezultatele testului de rezistență efectuat la nivel european în anul 2016, care a evidențiat un deficit de fonduri proprii ale BMPS în cadrul scenariului defavorabil.
- 5 La 23 decembrie 2016, autoritățile italiene au adoptat decreto-legge n. 237 – Disposizioni urgenti per la tutela del risparmio nel settore creditizio (Decretul-lege nr. 237 privind dispoziții urgente pentru protecția economiilor în sectorul creditului) (GURI nr. 299 din 23 decembrie 2016), aprobat cu modificări prin lege de conversiune (Legea de aprobare) din

17 februarie 2017 (GURI nr. 43 din 21 februarie 2017) (denumit în continuare «Decretul-lege 237/2016») de stabilire a cadrului legal al ajutorului sub formă de lichidități și al recapitalizărilor preventive.

- 6 Ca urmare a declarației [BCE] din 23 decembrie 2016, potrivit căreia BMPS era solvabilă, Comisia a aprobat temporar, prin decizia din 29 decembrie 2016, un ajutor individual sub formă de lichidități de 15 miliarde de euro în favoarea BMPS, pe baza angajamentelor propuse de autoritățile italiene. Autoritățile italiene s-au angajat să prezinte un plan de restructurare în termen de două luni de la acordarea garanțiilor, cu excepția cazului în care ajutorul era rambursat în același termen.
- 7 La 30 decembrie 2016, întrucât încercarea BMPS de a ridica noi capitaluri private nu a fost admisă, aceasta a introdus o cerere de sprijin financiar public extraordinar sub forma unei recapitalizări preventive în temeiul Decretului-lege 237/2016.
- 8 La 28 iunie 2017, autoritățile italiene au notificat Comisiei un ajutor pentru recapitalizarea BMPS în valoare de 5,4 miliarde de euro, însoțit de un nou plan de restructurare [(denumit în continuare «planul de restructurare»)] și de noi angajamente.
- 9 În aceeași zi, BCE a trimis Comisiei o scrisoare prin care arăta că BMPS era solvabilă la acea dată.
- 10 În [d]ecizia [în litigiu], adoptată la încheierea fazei preliminare de examinare, Comisia a analizat două măsuri de ajutor. Prima măsură (denumită în continuare «măsura 1») constă într-un ajutor sub formă de lichidități de 15 miliarde de euro sub forma unor garanții de stat aferente datorilor de rang prioritar, menționat la punctul 6 [din hotărârea atacată]. A doua măsură (denumită în continuare «măsura 2») constă într-un ajutor pentru recapitalizarea preventivă a BMPS în valoare de 5,4 miliarde de euro, menționat la punctul 8 [din hotărârea atacată].
- 11 După ce a considerat că măsurile 1 și 2 constituiau ajutoare de stat, Comisia a indicat că temeiul legal pentru aprecierea compatibilității lor [cu piața internă] era articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE, referitor la ajutoarele destinate să remedieze perturbări grave ale economiei unui stat membru. Aceasta a apreciat că măsurile 1 și 2 erau ajutoare pentru restructurarea BMPS și a examinat compatibilitatea acestora pe baza planului de restructurare din perspectiva celor șase comunicări privind criza financiară mondială, în special Comunicarea [privind sectorul bancar].
- 12 În ceea ce privește compatibilitatea măsurilor de ajutor din perspectiva [celor șase] comunicări[...] privind criza [financiară], în primul rând, Comisia a apreciat că planul de restructurare era apt să restabilească viabilitatea pe termen lung a BMPS. În al doilea rând, aceasta a considerat că repartizarea sarcinilor deținătorilor de acțiuni și de titluri subordonate era adecvată, limitând costurile de restructurare și quantumul ajutorului la minimum, în conformitate cu cerințele Comunicării privind sectorul bancar, și a concluzionat că planul de restructurare conținea suficiente măsuri de repartizare a sarcinilor. În al treilea rând, Comisia a considerat că planul de restructurare conținea suficiente garanții pentru a limita denaturările nejustificate ale concurenței. Aceasta a arătat de asemenea că era asigurată o supraveghere adecvată a punerii în aplicare a planului de restructurare. Prin urmare, Comisia a concluzionat că măsurile de ajutor erau proporționale pentru a remedia consecințele unei perturbări serioase a economiei italiene.

- 13 Comisia a examinat în continuare conformitatea măsurilor de ajutor cu dispozițiile Directivei [2014/59]. Aceasta a considerat că condițiile în care fuseseră acordate măsurile de ajutor (măsurile 1 și 2) erau conforme cu exceptarea prevăzută la articolul 32 alineatul (4) litera (d) din Directiva 2014/59.
- 14 În dispozitivul deciziei [în litigiu], Comisia a concluzionat, în primul rând, că măsurile 1 și 2 constituiau ajutoare de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE și, în al doilea rând, că aceste măsuri îndeplineau cerințele articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE și că erau compatibile cu piața internă pentru motive de stabilitate financiară.”

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 13 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 5 martie 2018, Braesch și alții au introdus o acțiune în temeiul articolului 263 TFUE având ca obiect anularea deciziei în litigiu sau, cu titlu subsidiar, anularea acestei decizii în ceea ce privește tratamentul instrumentelor FRESH.
- 14 În susținerea acestei acțiuni, Braesch și alții au invocat cinci motive, întemeiate, primul, pe încălcarea articolelor 18 și 21 din Regulamentul nr. 806/2014 și a obligației de motivare, în măsura în care Comisia a aprobat în mod nelegal măsurile de repartizare a sarcinilor, al doilea, pe încălcarea Comunicării privind sectorul bancar, a principiilor protecției încrederii legitime și egalității de tratament, precum și a obligației de motivare, în măsura în care Comisia a impus anularea contractelor FRESH, al treilea, pe încălcarea principiului egalității de tratament consacrat în special la articolele 20 și 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), prin faptul că decizia în litigiu a aprobat măsuri de repartizare a sarcinilor discriminatorii față de deținătorii de obligațiuni FRESH, al patrulea, pe încălcarea drepturilor de proprietate ale acestora din urmă, garantate în special la articolul 17 din cartă, prin aprobarea de către Comisie a aplicării unor măsuri de repartizare a sarcinilor în ceea ce privește instrumentele FRESH, și, al cincilea, pe încălcarea articolului 108 alineatele (2) și (3) TFUE, a articolului 4 alineatele (3) și (4) din Regulamentul 2015/1589, precum și a drepturilor lor procedurale, întrucât Comisia nu a inițiat procedura formală de investigare, deși existau îndoeli serioase cu privire la compatibilitatea cu dreptul Uniunii a măsurilor de repartizare a sarcinilor aprobate prin decizia în litigiu.
- 15 Prin act separat depus la grefa Tribunalului la 16 mai 2018, Comisia a ridicat o excepție de inadmisibilitate în temeiul articolului 130 alineatele (1) și (7) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, prin care susținea că acțiunea introdusă de Braesch și alții era inadmisibilă pentru motivul că nu aveau nici interesul de a exercita acțiunea, nici calitate procesuală activă, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE. Aceștia din urmă au depus observații cu privire la excepția respectivă la 10 iulie 2018.
- 16 Pledoariile părților, răspunsurile acestora la întrebările scrise și la întrebările orale adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 9 iulie 2020.
- 17 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins excepția de inadmisibilitate ridicată de Comisie. După ce a constatat, la punctele 35-41 din această hotărâre, că Braesch și alții aveau calitatea de „părți în cauză” și de „persoane interesate”, în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE și, respectiv, al articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589, Tribunalul a considerat, pe de o parte, la punctele 43-55 din hotărârea menționată, că aceștia aveau un interes de a exercita acțiunea, întrucât au dovedit corespunzător cerințelor legale că eventuala anulare a deciziei în litigiu era

susceptibilă să le aducă un beneficiu, și, pe de altă parte, la punctele 56-64 din hotărârea menționată, că aveau calitate procesuală activă în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, întrucât aprobarea prin această decizie a măsurilor de ajutor în ceea ce privește planul de restructurare le privea în mod direct și individual în calitate de „părți în cauză” și de „persoane interesate”.

Concluziile părților în fața Curții

18 Prin recursul formulat, Comisia solicită Curții:

- anularea hotărârii atacate;
- soluționarea de către Curte a acțiunii în primă instanță și respingerea acțiunii ca inadmisibilă, precum și
- obligarea Braesch și alții la plata cheltuielilor de judecată.

19 Braesch și alții solicită Curții:

- respingerea recursului și
- obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

20 În susținerea recursului, Comisia invocă un motiv unic, întemeiat pe o interpretare eronată de către Tribunal, la punctele 35-41 și 58 din hotărârea atacată, a articolului 108 alineatul (2) TFUE și a articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589, în măsura în care Braesch și alții au fost calificați drept „părți în cauză” și „persoane interesate” în sensul acestor dispoziții.

Argumentele părților

21 Comisia arată că, deși noțiunea de „persoană interesată”, astfel cum este definită la articolul 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589, care este sinonimă cu noțiunea de „parte în cauză”, în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE, acoperă, desigur, un număr nedeterminat de destinatari, aceasta nu poate, cu riscul de a lipsi de sens cerința potrivit căreia o persoană trebuie să fie o „persoană interesată” în sensul acestui articol 1 litera (h) pentru a putea fi considerată ca fiind vizată în mod direct și individual de o decizie adoptată în temeiul articolului 4 alineatul (3) din regulamentul respectiv, să includă numai persoanele care demonstrează că ajutorul de stat în cauză este susceptibil să aibă un efect concret asupra situației lor în legătură cu concurența.

22 Mai întâi, ar reieși din jurisprudența Curții în materie că aceasta ar fi admis ca persoană interesată numai persoane care demonstrează un efect de această natură, chiar dacă aceste persoane nu sunt concurente directe ale beneficiarului ajutorului. Astfel, în Hotărârea din 9 iulie 2009, 3F/Comisia (C-319/07 P, EU:C:2009:435, punctul 33), precum și în Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 63), un sindicat al lucrătorilor

- și, respectiv, cumpărători ai aceleiași materii prime ca beneficiarul ajutorului ar fi fost considerați persoane interesate ca urmare a efectului potențial al ajutorului în cauză asupra poziției lor concurențiale pe piață.
- 23 Apoi, această interpretare ar fi confirmată de articolul 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589. Astfel, persoanele interesate enumerate cu titlu indicativ în cuprinsul acestei dispoziții ar avea ca punct comun faptul că un ajutor poate avea asupra situației lor un efect, după caz, favorabil sau defavorabil, în legătură cu concurența.
- 24 În sfârșit, din economia generală și din finalitățile controlului ajutoarelor de stat ar reieși că Comisia este investită cu acest control numai în calitate de autoritate de concurență și că, prin urmare, în exercitarea competenței respective, această instituție nu trebuie să impună statelor membre, așa cum ar fi subliniat Curtea în Hotărârea din 22 septembrie 2020, Austria/Comisia (C-594/18 P, EU:C:2020:742), politici care nu sunt legate de concurență. Astfel, în Hotărârea din 6 noiembrie 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Comisia, Comisia/Scuola Elementare Maria Montessori și Comisia/Ferracci (C-622/16 P-C-624/16 P, EU:C:2018:873, punctele 43, 46 și 47), Curtea, după ce a arătat că obiectivul normelor Uniunii în materie de ajutoare de stat este protecția concurenței, ar fi statuat că, pentru a fi vizați în mod direct de o decizie în materie, reclamantii trebuie să demonstreze că această decizie este susceptibilă să îi pună într-o situație concurențială dezavantajoasă.
- 25 Ar rezulta din acestea că noțiunea de „persoane interesate”, care este definită de altfel la articolul 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589 ca vizând orice persoană „ale [cărei] interese pot fi afectate de acordarea unui ajutor”, nu poate include persoane susceptibile să invoce critici fără legătură cu ajutorul de stat în cauză, ci care privesc alte aspecte ale măsurii de stat generale care pun în aplicare acest ajutor sau alte măsuri de stat care însoțesc ajutorul de stat.
- 26 Astfel, numeroase persoane ar putea contesta o măsură de stat prin care se pune în aplicare sau care însoțește un ajutor exprimând doar preocupări nu numai fără legătură cu concurența, ci și independente de ajutorul în cauză. În schimb, pentru concurenții beneficiarului unui ajutor de stat, acordarea în favoarea acestuia din urmă a unui asemenea ajutor ar fi rațiunea de a fi a preocupărilor lor. Pentru a fi calificată drept „persoană interesată”, o persoană ar trebui, așadar, să exprime preocupări legate, într-un anumit mod, de concurență în sens larg, chiar dacă această persoană nu este concurentă a beneficiarului ajutorului.
- 27 Ar reieși de aici că, în hotărârea atacată, Tribunalul a interpretat și a aplicat în mod eronat noțiunea de „persoană interesată” întemeindu-se pe o definiție deschisă a acestei noțiuni, care include orice persoană în măsură să demonstreze vreun efect potențial rezultat din ajutor sau din alte măsuri de stat care însoțesc acest ajutor. Tribunalul s-ar fi întemeiat chiar pe efecte indirecte și pur economice care nu au nicio legătură cu concurența.
- 28 Prin urmare, Tribunalul ar fi concluzionat în mod eronat, la punctele 37 și 41 din hotărârea atacată, că decizia în litigiu risca să aibă un efect concret asupra situației Braesch și alții pentru motivul că planul de restructurare a BMPS prevedea posibilitatea anulării contractelor FRESH și că, din cauza interdependenței dintre diferitele relații contractuale care stau la baza instrumentelor FRESH, prejudiciul economic care ar rezulta pe termen lung, având în vedere pierderile de plată a cupoanelor legate de obligațiile FRESH, ar fi substanțial.

- 29 Astfel, anularea contractelor FRESH nu ar fi consecința ajutorului de stat acordat BMPS, ci a deciziei distincte a autorităților italiene de a impune o repartizare a sarcinilor acționarilor și creditorilor subordonați ai BMPS, aspect care ar fi fost luat în considerare în planul de restructurare a acesteia din urmă. Chiar dacă autoritățile italiene ar fi decis să restructureze BMPS în lipsa ajutorului de stat, ele ar fi putut să impună măsurile de repartizare a sarcinilor, inclusiv anularea contractelor FRESH, pentru a reduce deficitul de fonduri proprii ale BMPS. Aceste măsuri ar fi, așadar, independente de ajutorul de stat pe care autoritățile italiene au decis să îl acorde BMPS. Pe de altă parte, contractele FRESH anulate ar fi contractul de uzufruct și acordul de schimb de societăți încheiate între JPM și BMPS, așa cum sunt menționate la punctul 2 din hotărârea atacată, în condițiile în care deținătorii de obligațiuni FRESH nu erau părți la aceste contracte.
- 30 În consecință, orice efect al măsurilor de repartizare a sarcinilor asupra situației Braesch și alții ar fi de natură pur economică și indirectă, prin intermediul diferitelor legături contractuale care stau la baza instrumentelor FRESH.
- 31 Ar rezulta că raționamentul care figurează la punctul 40 din hotărârea atacată este afectat de cel puțin patru erori de drept.
- 32 În primul rând, Tribunalul ar afirma în mod eronat că este lipsit de relevanță faptul că Braesch și alții nu contestă compatibilitatea cu piața internă a măsurilor de ajutor în cauză, deși o asemenea împrejurare ar confirma în mod expres că aceștia nu contestă ajutoarele de stat acordate BMPS ca atare, ci măsurile de repartizare a sarcinilor care rezultau dintr-o decizie independentă luată de autoritățile italiene, ceea ce ar dovedi că ajutoarele respective nu puteau avea efect asupra situației lor în legătură cu concurența.
- 33 În al doilea rând, deși Tribunalul a constatat în mod întemeiat că angajamentele autorităților italiene privind planul de restructurare și repartizarea sarcinilor fac „parte integrantă” din măsurile de ajutor notificate, această constatare ar fi lipsită de relevanță pentru stabilirea calității procesuale active. Desigur, așa cum ar reieși din Hotărârea din 15 octombrie 2015, Iglesias Gutiérrez și Rion Bea (C-352/14 și C-353/14, EU:C:2015:691, punctul 28), autorizația acordată de Comisie s-ar întemeia pe toate ipotezele de fapt prezentate de statul membru în cauză, fie în notificarea sa, fie în angajamentele sale, astfel încât, dacă acest stat membru s-ar îndepărta de respectivele ipoteze factuale, ar pune în aplicare o măsură diferită din punct de vedere factual de cea aprobată de Comisie, care nu ar mai fi, așadar, acoperită de autorizația în discuție. Întrucât Comisia controlează ajutoarele de stat în calitate de autoritate de concurență, nu ar rezulta însă că orice persoană care are o preocupare cu privire la una dintre aceste ipoteze factuale ar trebui considerată o „persoană interesată” în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589.
- 34 În al treilea rând, Tribunalul ar fi afirmat în mod eronat că măsurile de ajutor notificate și angajamentele prezentate de autoritățile italiene care au făcut obiectul aprecierii Comisiei „au un caracter indisociabil, întrucât acestea din urmă condiționează declarația de compatibilitate”. Această afirmație ar contrazice punctele 99 și 100 din Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții (C-526/14, EU:C:2016:570), din care ar reieși că, deși conformitatea unei măsuri de ajutor de stat cu punctele 46-40 din Comunicarea privind sectorul bancar este suficientă pentru declararea de către Comisie a compatibilității acestei măsuri cu piața internă, ea nu este necesară în acest scop. Prin urmare, Republica Italiană nu ar fi fost obligată să se angajeze să adopte măsurile de repartizare a sarcinilor avute în vedere în această comunicare.

- 35 În al patrulea rând, Tribunalul ar fi statuat în mod eronat că, având în vedere că decizia în litigiu a autorizat punerea în aplicare a măsurilor de ajutor „făcând în același timp aceste angajamente obligatorii”, situația Braesch și alții a fost în mod necesar afectată de toate aceste elemente, aceștia neputând să își apere interesele decât prin solicitarea anulării deciziei respective în totalitate. Astfel, decizia menționată nu ar fi conferit nicidecum caracter obligatoriu angajamentelor autorităților italiene. Aceasta ar fi fost adoptată în temeiul articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul 2015/1589, pe baza angajamentelor asumate voluntar de aceste autorități, inclusiv măsurile de repartizare a sarcinilor. Întrucât decizia în litigiu nu este o „decizie condiționată” în sensul articolului 9 alineatul (4) din acest regulament, ea nu ar fi impus și de altfel nici nu ar fi putut impune condiții statului membru sau terților.
- 36 Braesch și alții susțin că Comisia nu demonstrează că interpretarea articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589 efectuată de Tribunal este afectată de o eroare de drept.
- 37 Mai întâi, afirmația potrivit căreia calificarea drept „persoană interesată” în jurisprudența Curții necesită un efect prejudiciabil al ajutorului asupra persoanei în cauză în legătură cu concurența ar fi nefondată. Mai precis, în Hotărârea din 9 iulie 2009, 3F/Comisia (C-319/07 P, EU:C:2009:435), și în Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), Curtea ar fi considerat că reclamantele erau persoane interesate având în vedere existența pentru acestea a unui efect prejudiciabil al ajutorului. Motivarea reținută de Curte nu ar menționa nicidecum că acest efect ar trebui să privească poziția lor concurențială pe piață.
- 38 În continuare, argumentul potrivit căruia articolul 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589 restrânge noțiunea de „persoane interesate” la entitățile care se află în situație de concurență cu beneficiarul ajutorului ar fi de asemenea nefondat. Pe de o parte, această dispoziție ar permite în mod expres unei întreprinderi care nu se află într-o relație de concurență cu beneficiarul ajutorului să fie considerată persoană interesată atunci când interesele sale ar putea fi afectate prin acordarea ajutorului. Pe de altă parte, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, consacrată în special prin Hotărârea din 13 iunie 2019, Copebi (C-505/18, EU:C:2019:500, punctul 34), lista categoriilor care figurează la acest articol nu ar fi decât indicativă, iar noțiunea de „persoană interesată” ar depăși sfera beneficiarului ajutorului sau a concurenților acestuia, întrucât acoperă un număr nedeterminat de destinatari, care include toate persoanele ale căror interese sunt afectate de acordarea ajutorului.
- 39 În sfârșit, în ceea ce privește economia generală și finalitățile controlului ajutoarelor de stat, Hotărârea din 6 noiembrie 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Comisia, Comisia/Scuola Elementare Maria Montessori și Comisia/Ferracci (C-622/16 P-C-624/16 P, EU:C:2018:873, punctele 43, 46 și 47), ar fi lipsită de relevanță, dat fiind că privește condiția potrivit căreia autorul acțiunii îndreptate împotriva unui act trebuie să fie vizat direct de acesta, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, iar nu noțiunea de „persoană interesată” în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589. Nici Hotărârea din 22 septembrie 2020, Austria/Comisia (C-594/18 P, EU:C:2020:742), nu ar fi relevantă, având în vedere că interpretarea noțiunii de „persoană interesată” nu este abordată în cadrul său. În orice caz, această hotărâre ar confirma că Comisia dispune de competențe care îi permit să examineze nu numai efectul unei măsuri în legătură cu concurența, ci și legalitatea acestei măsuri în ansamblul său și că poate lua în considerare diverse aspecte care nu au nicio legătură cu concurența. Prin urmare, în decizia în litigiu, Comisia ar fi apreciat compatibilitatea măsurilor în cauză cu Directiva 2014/59.

- 40 În ceea ce privește argumentele potrivit cărora Braesch și alții nu sunt afectați de decizia în litigiu decât din punct de vedere economic și nu invocă decât preocupări fără legătură cu concurența, acestea ar fi înșelătoare. Astfel, situația lor juridică ar fi afectată în mod specific de acordarea ajutoarelor în cauză, întrucât această decizie ar face anularea instrumentelor lor FRESH obligatorie pentru Republica Italiană și pentru BMPS. În plus, Braesch și alții ar fi ținta specifică a măsurilor de repartizare a sarcinilor, care ar face parte din angajamente și ar constitui, după cum reiese din considerentele (101)-(110) ale deciziei în litigiu, o condiție a compatibilității ajutorului cu piața internă, în conformitate cu Comunicarea privind sectorul bancar.
- 41 Tribunalul nu ar fi săvârșit, așadar, o eroare de drept atunci când a apreciat, pentru motivele enunțate la punctul 40 din hotărârea atacată, că Braesch și alții puteau fi calificați drept „persoane interesate” sau „părți în cauză”, în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589 și, respectiv, al articolului 108 alineatul (2) TFUE, pentru motivul că măsurile de ajutor de stat în cauză, așa cum au fost notificate și declarate compatibile cu piața internă în decizia în litigiu, riscă să aibă un efect concret asupra situației lor.
- 42 Astfel, anularea instrumentelor FRESH nu ar rezulta din adoptarea de către autoritățile italiene a Decretului-lege 237/2016. Acesta din urmă, care enumeră în mod specific instrumentele de capital ale BMPS supuse repartizării sarcinilor, nu ar face nicio referire la instrumentele FRESH. Un e-mail adresat Braesch și alții de către BMPS la 19 septembrie 2017 ar arăta de altfel că Comisia a solicitat ca măsurile luate de autoritățile italiene să fie aplicate contractelor FRESH, ceea ce ar demonstra că aceste măsuri nu se aplicau, în temeiul dreptului italian, contractelor menționate și că ele nu li s-ar fi aplicat fără intervenția instituției respective, care considera ea însăși că măsurile în discuție trebuiau să fie aplicate în temeiul planului de restructurare care a devenit obligatoriu prin decizia în litigiu.
- 43 Ar fi lipsit de importanță în această privință faptul că, în cazul în care autoritățile italiene ar fi decis să restructureze BMPS în lipsa unui ajutor de stat, ar fi putut totuși să impună măsurile de repartizare a sarcinilor, inclusiv anularea contractelor FRESH, pentru a reduce deficitul de fonduri proprii al BMPS. Astfel, nu ar fi mai puțin adevărat că, în fapt, BMPS a fost restructurată prin intermediul ajutoarelor de stat, iar decretele de stabilire a măsurilor de repartizare a sarcinilor au fost adoptate în temeiul Comunicării privind sectorul bancar, ceea ce ar confirma legătura indisociabilă dintre ajutoare și măsurile de repartizare a sarcinilor.
- 44 Comisia nu ar explica motivul pentru care concluzia la care a ajuns Tribunalul la punctul 40 din hotărârea atacată, potrivit căreia măsurile de ajutor în cauză, astfel cum au fost notificate și declarate compatibile cu piața internă în decizia în litigiu, riscă să aibă un efect concret asupra situației Braesch și alții, ar fi inadecvată ținând seama de motivele reținute de Tribunal în această hotărâre.
- 45 În primul rând, faptul că Braesch și alții nu contestă compatibilitatea măsurilor de ajutor în cauză cu piața internă nu ar demonstra că aceste măsuri nu puteau avea efect asupra situației lor în legătură cu concurența, ci nu ar face decât să reflecte jurisprudența Curții, amintită în special în Hotărârea din 24 mai 2011, Comisia/Kronoply și Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 59), potrivit căreia persoanele au calitatea de persoane interesate în considerarea încălcării drepturilor lor procedurale, fără a fi necesar ca acestea să invoce și aspecte legate de compatibilitatea ajutorului cu piața internă.

- 46 În al doilea rând, din niciun pasaj din hotărârea atacată nu ar reieși că orice persoană care are vreo preocupare cu privire la una dintre ipotezele factuale prezentate în notificare sau în angajamente ar trebui considerată persoană interesată. Tribunalul ar arăta, la punctul 41 din această hotărâre, că faptul că măsurile de ajutor în cauză, astfel cum au fost notificate și declarate compatibile cu piața internă în decizia în litigiu, riscă să aibă un efect concret asupra situației Braesch și alții este cel care constituie justificarea calificării lor drept „persoane interesate”.
- 47 În al treilea rând, ar fi inexact că autoritățile italiene nu erau obligate să se angajeze să ia măsurile de repartizare a sarcinilor avute în vedere în Comunicarea privind sectorul bancar și că, prin urmare, Tribunalul a declarat în mod eronat că aceste angajamente condiționau declarația de compatibilitate cu piața internă a ajutorului acordat BMPS. Astfel, însăși Comisia ar admite natura obligatorie a acestor măsuri, arătând că, dacă statul membru se îndepărtează de ipotezele factuale prezentate acestei instituții, va pune în aplicare o măsură diferită din punct de vedere factual de cea aprobată, care nu va fi acoperită de autorizarea instituției menționate. Curtea nu ar fi statuat diferit la punctul 100 din Hotărârea din 19 iulie 2016, *Kotnik și alții* (C-526/14, EU:C:2016:570), atunci când a concluzionat că statul membru în cauză, deși nu este obligat să impună măsuri de repartizare a sarcinilor în temeiul Comunicării privind sectorul bancar, este totuși obligat să le impună pentru ca ajutorul să fie considerat compatibil cu piața internă. În orice caz, în speță, asemenea măsuri, care ar face parte din angajamentele asumate de autoritățile italiene, ar fi fost o condiție prealabilă pentru compatibilitatea ajutorului cu piața internă, după cum ar reieși chiar din considerentele (101)-(110) ale înseși deciziei în litigiu.
- 48 În al patrulea rând, argumentul potrivit căruia Comisia nu este în măsură să transforme angajamentele oferite de statele membre și de beneficiari în condiții de aprobare a unui ajutor ar fi fost deja respins de Curte în Hotărârea din 3 aprilie 2014, *Comisia/Țările de Jos și ING Groep* (C-224/12 P, EU:C:2014:213, punctele 80 și 81), în care aceasta a statuat că angajamentele asumate de statele membre pot în esență să fie impuse de Comisie ca o condiție pentru ca ajutorul să poată fi considerat compatibil cu piața internă.

Aprecierea Curții

- 49 Prin intermediul prezentului recurs, Comisia reproșează în esență Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a statuat, la punctele 35-41 și 58 din hotărârea atacată, că Braesch și alții aveau calitate procesuală activă pentru a solicita, prin acțiunea introdusă în temeiul articolului 263 TFUE, anularea deciziei în litigiu, prin care această instituție a considerat că ajutoarele în cauză notificate de Republica Italiană în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE constituie „ajutoare de stat”, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, care sunt compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE.
- 50 Întrucât decizia menționată a fost adresată acestui stat membru, iar nu Braesch și alții, trebuie amintit că articolul 263 al patrulea paragraf TFUE prevede două situații în care calitatea procesuală activă este recunoscută unei persoane fizice sau juridice pentru a formula o acțiune împotriva unui act al Uniunii al cărei destinatar nu este. Pe de o parte, o asemenea acțiune poate fi formulată cu condiția ca acest act să o privească direct și individual. Pe de altă parte, o astfel de persoană poate introduce o acțiune împotriva unui act normativ care nu presupune măsuri de executare dacă acesta o privește direct (Hotărârea din 30 iunie 2022, *Danske Slagtermestre/Comisia*, C-99/21 P, EU:C:2022:510, punctul 41 și jurisprudența citată).

- 51 În ceea ce privește problema dacă Braesch și alții sunt vizați direct și individual de decizia în litigiu, în sensul acestei dispoziții, singura examinată de Tribunal în hotărârea atacată, reiese dintr-o jurisprudență constantă a Curții că alte subiecte decât destinatarii unei decizii nu pot pretinde că aceasta le privește în mod individual decât dacă această decizie le afectează în considerarea anumitor calități care le sunt specifice sau a unei situații de fapt care le caracterizează în raport cu orice altă persoană și, ca urmare a acestui fapt, le individualizează analog cu destinatarul (a se vedea în special Hotărârea din 15 iulie 1963, Plaumann/Comisia, 25/62, EU:C:1963:17, p. 223, și Hotărârea din 15 iulie 2021, Deutsche Lufthansa/Comisia, C-453/19 P, EU:C:2021:608, punctul 33).
- 52 Având în vedere că acțiunea în primă instanță privea o decizie adoptată de Comisie în materia ajutoarelor de stat, trebuie amintit de asemenea că, în cadrul procedurii de control al ajutoarelor de stat prevăzute la articolul 108 TFUE, trebuie să se distingă, pe de o parte, faza preliminară de examinare a ajutoarelor, instituită la alineatul (3) al acestui articol, al cărei obiect este numai acela de a permite Comisiei să își formeze o primă opinie cu privire la compatibilitatea parțială sau totală a ajutorului respectiv cu piața internă, și, pe de altă parte, faza procedurii de investigare prevăzută la alineatul (2) al acestui articol. Tratatul prevede numai în cadrul acestei din urmă faze, care este destinată să permită Comisiei să obțină informații complete cu privire la toate datele cauzei, obligația instituției menționate de a solicita părților în cauză să își prezinte observațiile (a se vedea în special Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctul 94, și Hotărârea din 15 iulie 2021, Deutsche Lufthansa/Comisia, C-453/19 P, EU:C:2021:608, punctul 35).
- 53 Rezultă că, astfel cum Tribunalul a amintit în mod întemeiat la punctul 59 din hotărârea atacată, atunci când, fără a iniția procedura formală de investigare prevăzută la alineatul (2) al articolului 108 TFUE, Comisia constată, printr-o decizie adoptată în temeiul alineatului (3) al aceluiași articol, că un ajutor este compatibil cu piața internă, beneficiarii acestor garanții procedurale nu pot obține respectarea acestora decât dacă au posibilitatea de a contesta această decizie în fața instanței Uniunii. Pentru aceste motive, o acțiune având ca obiect anularea unei asemenea decizii, introdusă de o parte în cauză în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE, este admisibilă atunci când autorul acțiunii respective urmărește, prin introducerea sa, să protejeze drepturile procedurale de care beneficiază în temeiul acestei din urmă dispoziții (a se vedea în special Hotărârea din 19 mai 1993, Cook/Comisia, C-198/91, EU:C:1993:197, punctele 23-26, Hotărârea din 15 iunie 1993, Matra/Comisia, C-225/91, EU:C:1993:239, punctele 17-19, precum și Hotărârea din 15 iulie 2021, Deutsche Lufthansa/Comisia, C-453/19 P, EU:C:2021:608, punctul 36).
- 54 În schimb, dacă reclamantul contestă temeinicia unei decizii de apreciere a ajutorului adoptate în temeiul alineatului (3) al articolului 108 TFUE sau la încheierea procedurii formale de investigare, simplul fapt că acesta poate fi considerat parte în cauză, în sensul alineatului (2) al acestui articol, nu poate fi suficient pentru a recunoaște admisibilitatea acțiunii. Reclamantul respectiv trebuie să demonstreze în această ipoteză că are un statut special, în sensul jurisprudenței amintite la punctul 51 din prezenta hotărâre. Aceasta este situația mai ales în cazul în care poziția pe piață a reclamantului este afectată în mod substanțial de ajutorul care face obiectul deciziei în cauză (a se vedea printre altele Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctul 95, precum și Hotărârea din 15 iulie 2021, Deutsche Lufthansa/Comisia, C-453/19 P, EU:C:2021:608, punctul 37).

- 55 În speță, este cert că decizia în litigiu a fost adoptată la încheierea fazei preliminare de examinare, prevăzută la articolul 108 alineatul (3) TFUE și la care se face trimitere la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul 2015/1589, și, prin urmare, fără a se iniția procedura formală de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE și la care se face trimitere la articolul 4 alineatul (4) din acest regulament. Or, așa cum a arătat Tribunalul la punctele 32 și 60 din hotărârea atacată, nu se contestă nici faptul că, prin intermediul celui de al cincilea motiv invocat în fața Tribunalului în vederea anulării acestei decizii, Braesch și alții au invocat încălcarea drepturilor procedurale de care ar beneficia în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE și al articolului 6 alineatul (1) din regulamentul menționat.
- 56 În aceste condiții, Tribunalul a examinat în mod întemeiat, pentru a stabili dacă Braesch și alții sunt vizați în mod direct și individual de decizia în litigiu, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, dacă aceștia au calitatea de „parte în cauză” în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE. Astfel, după cum reiese din jurisprudența amintită la punctul 53 din prezenta hotărâre, un reclamant care are această calitate îndeplinește criteriile menționate și poate, așadar, să introducă o acțiune în anulare împotriva unei asemenea decizii în vederea apărării drepturilor sale procedurale.
- 57 Este necesar să se constate însă că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept la punctele 37, 40, 41 și 58 din hotărârea atacată prin faptul că a statuat că Braesch și alții aveau această calitate în speță.
- 58 În această privință trebuie amintit că definiția noțiunii de „parte în cauză”, astfel cum rezultă din jurisprudența Curții, a fost codificată de legiuitorul Uniunii la articolul 1 litera (h) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului [108 TFUE] (JO 1999, L 83, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 41), căruia i-a succedat articolul 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589. Această din urmă dispoziție definește noțiunea analoagă de „persoană interesată” ca vizând „orice stat membru și orice persoană, întreprindere sau asociație de întreprinderi ale căror interese pot fi afectate de acordarea unui ajutor, în special beneficiarul ajutorului, întreprinderile concurente și asociațiile profesionale” (a se vedea în acest sens Hotărârea din 2 septembrie 2021, *Ja zum Nürburgring/Comisia*, C-647/19 P, EU:C:2021:666, punctul 56 și jurisprudența citată).
- 59 Deși noțiunea de „persoană interesată” definită de această din urmă dispoziție include, prin urmare, în special întreprinderile concurente ale beneficiarului ajutorului (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 3 septembrie 2020, *Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland și alții/Comisia*, C-817/18 P, EU:C:2020:637, punctul 50, precum și Hotărârea din 15 iulie 2021, *Deutsche Lufthansa/Comisia*, C-453/19 P, EU:C:2021:608, punctul 36), nu este mai puțin adevărat că această noțiune vizează, așa cum Tribunalul a arătat în mod întemeiat la punctul 35 din hotărârea atacată, un număr nedeterminat de destinatari (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 mai 2011, *Comisia/Kronoply și Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctul 63, precum și Hotărârea din 7 aprilie 2022, *Solar Ileias Bompaina/Comisia*, C-429/20 P, EU:C:2022:282, punctul 34).
- 60 Astfel, reiese din jurisprudența Curții că o întreprindere care nu este concurentă directă a beneficiarului ajutorului poate fi totuși calificată drept „persoană interesată”, în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589, în măsura în care susține că interesele sale pot fi afectate de acordarea unui ajutor, ceea ce impune ca această întreprindere să demonstreze corespunzător cerințelor legale că ajutorul riscă să aibă un efect concret asupra situației sale (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 24 mai 2011, *Comisia/Kronoply și Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, punctele 64 și 65, precum și Hotărârea din 7 aprilie 2022, *Solar Ileias*

Bompaina/Comisia, C-429/20 P, EU:C:2022:282, punctul 35). În consecință, calitatea de „persoană interesată” nu presupune în mod necesar o relație de concurență (Hotărârea din 2 septembrie 2021, Ja zum Nürburgring/Comisia, C-647/19 P, EU:C:2021:666, punctul 58).

- 61 După ce a amintit la punctul 36 din hotărârea atacată în esență această jurisprudență, Tribunalul a statuat, la punctele 37-41 și 58 din această hotărâre, că Braesch și alții au demonstrat corespunzător cerințelor legale că acordarea ajutoarelor în cauză și, prin urmare, adoptarea deciziei în litigiu „riscă să aibă”, potrivit punctelor 37 și 41 din hotărârea menționată, și chiar „au”, potrivit termenilor punctului 58 din aceasta, un efect concret asupra situației lor, astfel încât ei trebuie să fie calificați drept „persoane interesate” în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589.
- 62 Pentru a ajunge la această concluzie, Tribunalul a arătat, la punctul 39 din hotărârea atacată, că, potrivit Braesch și alții, partea din decizia în litigiu care privește măsurile de repartizare a sarcinilor le afectează interesele, întrucât planul de restructurare, astfel cum a fost aprobat de Comisie, prevede posibilitatea de a anula contractele FRESH, ceea ce s-a produs ulterior în detrimentul lor, și că, din cauza interdependenței dintre diferitele legături contractuale care stau la baza instrumentelor FRESH, prejudiciul economic care rezultă pe termen lung, având în vedere pierderea plății cupoanelor aferente obligațiunilor FRESH deținute de acestea, este substanțial.
- 63 În această privință, Tribunalul a precizat, la punctul 40 din hotărârea atacată, că este irelevant faptul că Braesch și alții nu contestă compatibilitatea în sine a ajutoarelor de stat în cauză cu piața internă, în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE, având în vedere că angajamentele autorităților italiene referitoare la planul de restructurare și măsurile de repartizare a sarcinilor fac parte integrantă din ajutoarele notificate, astfel încât decizia în litigiu privește aceste ajutoare și aceste angajamente asumate în ansamblul lor. Potrivit Tribunalului, în măsura în care ajutoarele menționate și angajamentele care au făcut obiectul aprecierii Comisiei au un caracter indisociabil, întrucât, pe de o parte, aceste angajamente condiționează declarația de compatibilitate a ajutoarelor în cauză și, pe de altă parte, decizia în litigiu a autorizat punerea lor în aplicare, conferind în același timp caracter obligatoriu angajamentelor respective, situația Braesch și alții este în mod necesar afectată de toate aceste elemente, întrucât reclamanții nu își pot apăra interesele decât solicitând anularea deciziei în litigiu în totalitate.
- 64 Trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) din acest regulament, în cazul în care Comisia constată, la finalul fazei preliminare de examinare instituite la articolul 108 alineatul (3) TFUE, că măsura notificată constituie un „ajutor de stat”, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, cu privire la care nu există îndoieli referitoare la compatibilitatea sa cu piața internă, aceasta adoptă o decizie de a nu ridica obiecții, prin care declară că măsura respectivă este compatibilă cu piața internă, în temeiul dispozițiilor articolului 107 alineatul (3) TFUE.
- 65 În speță, așa cum reiese din hotărârea atacată, în special din cuprinsul punctelor 8-12 și 14 din aceasta, întrucât a considerat în decizia în litigiu, la finalul fazei preliminare de examinare, că planul de restructurare și angajamentele prezentate de Republica Italiană erau apte să restabilească viabilitatea pe termen lung a BMPS și că măsurile de repartizare a sarcinii deținătorilor de acțiuni și de titluri subordonate prevăzute de acestea limitau la minimum necesar, în conformitate cu Comunicarea privind sectorul bancar, valoarea ajutoarelor în cauză notificate de statul membru respectiv, Comisia a apreciat că aceste ajutoare constituiau „ajutoare de stat” în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, care puteau fi considerate compatibile cu piața internă pentru motive de stabilitate financiară în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE.

- 66 Este necesar să se arate de la bun început că, prin acțiunea lor în primă instanță, Braesch și alții, așa cum au confirmat în repetate rânduri în ședința în fața Curții și așa cum reiese deja din cuprinsul punctului 63 din prezenta hotărâre, nu contestă nici natura de „ajutor de stat” a ajutoarelor în cauză, nici compatibilitatea lor cu piața internă, ci se limitează să pună în discuție, după cum reiese din cuprinsul punctelor 28-32 din hotărârea atacată, conformitatea în raport cu dreptul Uniunii, în special cu Directiva 2014/59, cu Regulamentul nr. 806/2014, cu dreptul de proprietate consacrat la articolul 17 din cartă și cu o serie de principii generale ale dreptului Uniunii, a unei părți dintre măsurile de repartizare a sarcinilor notificate de Republica Italiană, care sunt cuprinse în planul de restructurare descris în decizia în cauză și reflectate în angajamentele care figurează în anexa la aceasta.
- 67 În această privință este cert că măsurile de repartizare a sarcinilor vizate de decizia în litigiu prevăd, așa cum reiese din cuprinsul punctelor 39 și 58 din hotărârea atacată, fără ca acest lucru să fi fost contestat de Comisie, posibilitatea de a anula contractele FRESH încheiate între BMPS și JPM cu titlu de conversie în fonduri proprii a titlurilor subordonate ale BMPS.
- 68 Cu toate acestea, prin faptul că a statuat, la punctele 37, 40, 41 și 58 din hotărârea atacată, că acest efect asupra intereselor creditorilor subordonați ai BMPS rezultă din ajutoarele de stat în cauză și, prin urmare, din decizia în litigiu, pentru motivul că măsurile de repartizare a sarcinilor vizate de aceasta fac parte integrantă, la fel ca planul de restructurare și angajamentele prezentate de autoritățile italiene, din ajutoarele notificate, astfel încât prin această decizie Comisia a conferit caracter obligatoriu măsurilor menționate, Tribunalul a încălcat normele de drept al Uniunii care reglementează domeniul de aplicare al deciziei în discuție și prin aceasta a săvârșit o eroare de drept care a condus la nelegalitatea hotărârii atacate.
- 69 Desigur, Curtea a statuat deja în esență că, în cazul în care o măsură de ajutor notificată integrează, la propunerea statului membru în cauză, angajamente consimțite de acesta, este necesar să se considere, în scopul de a verifica dacă autorizarea punerii în aplicare a unei asemenea măsuri de ajutor acordate de Comisie în urma fazei preliminare de examinare este încă aplicabilă în împrejurări în care se susține că statul membru în cauză nu a respectat aceste angajamente, că acestea fac parte integrantă din măsura autorizată, având în vedere că au fost luate în considerare de instituția menționată în cadrul evaluării compatibilității cu piața internă a ajutoarelor de stat în discuție, astfel încât această autorizație nu este valabilă decât în măsura în care angajamentele respective sunt respectate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 octombrie 2015, Iglesias Gutiérrez și Rion Bea, C-352/14 și C-353/14, EU:C:2015:691, punctul 28).
- 70 Nu rezultă însă că asemenea angajamente trebuie considerate ca fiind impuse ca atare de Comisie și că eventualele lor efecte dăunătoare asupra terților pot fi atribuite, așadar, deciziei adoptate de această instituție.
- 71 Astfel, prin decizia în litigiu, adoptată la încheierea fazei preliminare de examinare în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE și al articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul 2015/1589, Comisia, pentru a aprecia dacă ajutoarele de stat în cauză suscitau îndoieli cu privire la compatibilitatea lor cu piața internă, nu a impus Republicii Italiene elementele cuprinse în planul de restructurare și în angajamentele prezentate de acest stat membru, care includeau, printre altele, măsurile de repartizare a sarcinilor deținătorilor de acțiuni și de titluri subordonate.

- 72 În această privință trebuie subliniat că, după cum reiese deja din cuprinsul punctelor 52-54 și 64 din prezenta hotărâre, printr-o decizie precum decizia în litigiu, Comisia nu poate impune sau interzice nimic statului membru în cauză, ci are numai dreptul de a aproba, printr-o decizie de a nu ridica obiecții, proiectul de ajutor astfel cum a fost notificat de acest stat membru, declarând acest ajutor compatibil cu piața internă. În schimb, atunci când are îndoieli cu privire la compatibilitatea ajutorului notificat cu piața internă, Comisia este obligată să inițieze procedura formală de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE și la care se face trimitere la articolul 4 alineatul (4) din Regulamentul 2015/1589.
- 73 Astfel, este necesar să se constate în speță că, prin decizia în litigiu, Comisia s-a limitat să autorizeze Republica Italiană să pună în aplicare ajutoarele de stat în cauză luând notă de cadrul factual definit în prealabil de acest stat membru în planul de restructurare și în angajamentele pe care le-a notificat în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE, pentru a risipi orice îndoială cu privire la compatibilitatea acestor ajutoare cu piața internă, în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE.
- 74 Prin urmare, revenea Republicii Italiene sarcina de a verifica dacă va fi în măsură să respecte angajamentele incluse în autorizația acordată prin această decizie. În acest temei, îi revenea printre altele sarcina de a se asigura că angajamentele respective sunt conforme cu dispozițiile relevante ale legislației sale naționale și ale dreptului Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 octombrie 2015, Iglesias Gutiérrez și Rion Bea, C-352/14 și C-353/14, EU:C:2015:691, punctul 29).
- 75 Rezultă că decizia în litigiu trebuie calificată drept decizie care ține seama de angajamentele asumate voluntar de statul membru în cauză în faza de notificare a ajutorului de stat în discuție (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iunie 2013, Ryanair/Comisia, C-287/12 P, nepublicată, EU:C:2013:395, punctul 67). Chiar presupunând că, după cum arată Braesch și alții, Comisia a determinat autoritățile italiene să includă contractele FRESH în măsurile propuse, nu este mai puțin adevărat că o asemenea includere se raportează, în orice caz, la angajamente asumate de Republica Italiană, iar nu impuse de Comisie în decizia în litigiu.
- 76 Așadar, Comisia a subliniat în mod întemeiat, în recursul formulat și în ședința în fața Curții, că o decizie de aprobare a unui ajutor de stat ca fiind compatibil cu piața internă la sfârșitul fazei preliminare de examinare, precum decizia în litigiu, prin care Comisia nu ridică obiecții împotriva unui asemenea ajutor, trebuie diferențiată de o „decizie condiționată”, în sensul articolului 9 alineatul (4) din Regulamentul 2015/1589, adoptată în urma procedurii formale de investigare, prin care Comisia însăși atașează la decizia sa de aprobare a unui ajutor de stat condiții care îi permit să recunoască compatibilitatea cu piața internă și obligații care îi permit să controleze respectarea deciziei respective (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iunie 2013, Ryanair/Comisia, C-287/12 P, nepublicată, EU:C:2013:395, punctul 67).
- 77 În consecință, nu se poate considera că măsurile de repartizare a sarcinilor notificate în speță de Republica Italiană în cadrul procedurii preliminare de examinare au fost impuse prin însăși decizia în litigiu, întrucât aceste măsuri rezultă numai din acte adoptate de statul membru respectiv.

- 78 Astfel, pe de o parte, nimic nu îl împiedica pe acesta din urmă să notifice un plan de restructurare și angajamente care să cuprindă măsuri diferite, chiar dacă Comisia este obligată, în acest caz, să inițieze procedura formală de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE și la care se face trimitere la articolul 4 alineatul (4) din Regulamentul 2015/1589 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctele 43 și 44).
- 79 Pe de altă parte, decizia în litigiu, deși autorizează Republica Italiană să plătească ajutoarele notificate, fără însă a o obliga în acest sens (a se vedea în special Hotărârea din 20 mai 2010, Todaro Nunziatina & C., C-138/09, EU:C:2010:291, punctele 52 și 53, precum și Ordonanța din 30 mai 2018, Yanchev, C-481/17, nepublicată, EU:C:2018:352, punctele 22 și 23), nu constituie un titlu juridic în temeiul căruia s-ar putea interzice BMPS să plătească cupoane deținătorilor de obligațiuni FRESH, întrucât o asemenea interdicție nu își are originea în această decizie, ci în dreptul italian.
- 80 Rezultă că, contrar celor statuate de Tribunal, măsurile de repartizare a sarcinilor vizate de decizia în litigiu nu au fost impuse sau nu li s-a conferit caracter obligatoriu de către Comisie prin această decizie, ci constituie măsuri pur naționale notificate de Republica Italiană, în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE, pe propria răspundere, care au fost luate în considerare de Comisie ca element factual pentru a aprecia dacă ajutoarele de stat în cauză puteau, în lipsa oricărei îndoieli în această privință, să fie declarate compatibile cu piața internă la sfârșitul fazei preliminare de examinare.
- 81 Prin urmare, anularea contractelor FRESH, cu privire la care Braesch și alții susțin că poate conduce în ceea ce le privește, în calitate de deținători ai obligațiilor FRESH, la un prejudiciu economic substanțial, nu poate fi considerată un efect obligatoriu al deciziei în litigiu, având în vedere că nu rezultă din punerea în aplicare a ajutoarelor în cauză ca atare. În schimb, aceasta decurge din măsurile legate, desigur, în fapt, dar distincte din punct de vedere juridic, adoptate de statul membru care a notificat aceste ajutoare Comisiei. Împrejurarea că aceste măsuri au fost adoptate printre altele de acest stat membru în scopul de a obține de la Comisie o decizie de autorizare a ajutoarelor respective și că fac obiectul unor angajamente luate în considerare într-o asemenea decizie a instituției menționate este lipsită de relevanță în această privință.
- 82 Această concluzie nu poate fi repusă în discuție de argumentele invocate de Braesch și alții în susținerea acțiunii lor.
- 83 În primul rând, în ceea ce privește argumentația lor întemeiată pe consecințele care decurg din încălcarea măsurilor de repartizare a sarcinilor vizate de decizia în litigiu, este adevărat că, după cum reiese din cuprinsul punctului 69 din prezenta hotărâre, autorizarea punerii în aplicare a ajutoarelor de stat în cauză, acordată de Comisie în această decizie, nu este valabilă decât în măsura în care toate elementele luate în considerare de această instituție în decizia menționată în vederea aprecierii compatibilității ajutoarelor în discuție cu piața internă sunt respectate.
- 84 Prin urmare, orice nerespectare de către BMPS a angajamentelor asumate de Republica Italiană în materie de repartizare a sarcinilor, precum plata unor cupoane către deținători de instrumente financiare care intră sub incidența acestor angajamente, ar conduce la o aplicare abuzivă a ajutoarelor în cauză, în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE coroborat cu articolul 1 litera (g) din Regulamentul 2015/1589. Astfel, într-un asemenea caz, aceste ajutoare ar fi utilizate de beneficiar cu încălcarea unei decizii adoptate în temeiul articolului 4 alineatul (3) din acest regulament, în sensul articolului 1 litera (g) menționat, întrucât acesta ar pune în acest mod în

- aplicare ajutoare diferite de cele aprobate de Comisie în decizia în litigiu (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 aprilie 2022, Autonome Provinz Bozen, C-102/21 și C-103/21, EU:C:2022:272, punctul 38).
- 85 În consecință, Comisia ar putea, în conformitate cu articolul 20 din Regulamentul 2015/1589, să inițieze în privința acestor ajutoare procedura formală de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE și la care se face trimitere la articolul 4 alineatul (4) din acest regulament pentru a impune Republicii Italiene eliminarea sau modificarea ajutoarelor care au fost utilizate în mod abuziv, precum și, dacă este cazul, să dispună, în temeiul articolului 16 alineatul (1) din regulamentul menționat, aplicabil *mutatis mutandis* acestei proceduri potrivit articolului 20 din acesta, recuperarea ajutoarelor plătite ilegal.
- 86 Pe de altă parte, ajutoare care ar fi puse în aplicare fără a corespunde celor care au fost notificate și autorizate de Comisie în decizia în litigiu ar putea fi de asemenea considerate „ajutoare noi”, în sensul articolului 1 litera (c) din Regulamentul 2015/1589 coroborat cu articolul 1 litera (b) din acesta, care, întrucât au fost acordate cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) ultima teză TFUE, ar constitui „ajutoare ilegale”, în sensul articolului 1 litera (f) din acest regulament, astfel încât instanțele naționale ar putea de asemenea să dispună recuperarea lor (a se vedea prin analogie Hotărârea din 5 martie 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, punctele 87-89).
- 87 Cu toate acestea, deși Republica Italiană ar putea fi astfel obligată să recupereze ajutoarele în cauză, aceasta ar fi situația nu ca urmare a faptului că măsurile de repartizare a sarcinilor care figurează în anexa la decizia în litigiu ar fi fost impuse de aceasta din urmă, Comisia nedispunând, după cum s-a arătat la punctul 72 din prezenta hotărâre, de o asemenea competență în cadrul fazei preliminare de examinare, ci, după cum reiese din cuprinsul punctelor 84 și 86 din această hotărâre, pentru motivul că ajutoarele menționate nu ar mai corespunde măsurilor notificate de acest stat membru în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE și, prin urmare, nu ar mai fi acoperite de autorizația de punere în aplicare acordată de Comisie prin decizia în litigiu, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE.
- 88 În al doilea rând, în ceea ce privește argumentația Braesch și alții întemeiată pe Comunicarea privind sectorul bancar, potrivit căreia în esență aceasta ar condiționa compatibilitatea cu piața internă a oricărui ajutor acordat băncilor în contextul crizei financiare de adoptarea unor măsuri de repartizare a sarcinilor, este necesar să se constate că, desigur, după cum au observat Braesch și alții în mod întemeiat și astfel cum reiese din cuprinsul punctului 12 din hotărârea atacată, Comisia a examinat în considerentele (101)-(110) ale deciziei în litigiu conformitatea ajutoarelor în cauză cu dispozițiile acestei comunicări pentru a se asigura că valoarea ajutoarelor respective era limitată la minimumul necesar, pentru a reduce denaturarea concurenței pe piața internă și pentru a evita hazardul moral, asigurându-se că acționarii și creditorii subordonați ai BMPS contribuie în mod corespunzător, cu respectarea punctelor 40-46 din comunicarea respectivă, la costurile restructurării prin intermediul unei repartizări adecvate a sarcinilor.
- 89 Întrucât, în speță, Republica Italiană a notificat măsuri de repartizare a sarcinilor în vederea autorizării de către Comisie a acordării ajutoarelor în cauză, aceasta din urmă era de altfel obligată să efectueze o asemenea examinare.
- 90 Astfel, adoptând norme de conduită precum cele care figurează în Comunicarea privind sectorul bancar pentru a stabili criteriile pe baza cărora intenționează să evalueze compatibilitatea cu piața internă a ajutoarelor avute în vedere de statele membre și anunțând prin intermediul publicării lor că le va aplica în viitor situațiilor vizate de acestea, instituția respectivă se autolimitează în

exercitarea puterii de apreciere pe care articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE i-o conferă în această privință și nu poate, în principiu, să se îndepărteze de aceste norme, în caz contrar putând fi sancționată, dacă este cazul, pentru încălcarea unor principii generale de drept precum egalitatea de tratament sau protecția încrederii legitime (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctele 39 și 40, precum și jurisprudența citată).

- 91 Nu este însă mai puțin adevărat că, așa cum a statuat deja Curtea, împrejurarea că un ajutor de stat prevede o măsură de repartizare a sarcinilor care întrunește criteriile enunțate în această comunicare, în special la punctul 44, deși constituie o condiție în principiu suficientă pentru ca acest ajutor să fie declarat de Comisie compatibil cu piața internă, nu este strict necesară în acest scop (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctul 99).
- 92 Astfel, prin adoptarea normelor de conduită cuprinse în Comunicarea privind sectorul bancar, Comisia s-a autolimitat numai în exercitarea puterii sale de apreciere, în sensul că, dacă un stat membru îi notifică un proiect de ajutor de stat care este conform acestor norme, această instituție trebuie, în principiu, să autorizeze proiectul respectiv. Statele membre păstrează însă posibilitatea de a notifica Comisiei proiecte de ajutor de stat care nu îndeplinesc criteriile prevăzute de comunicarea menționată și, după cum reiese din cuprinsul punctului 45 din aceasta, instituția respectivă poate autoriza asemenea proiecte în împrejurări excepționale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctul 43).
- 93 Astfel, Comisia nu poate renunța, prin intermediul adoptării unor norme de conduită, la exercitarea puterii de apreciere pe care i-o conferă articolul 107 alineatul (3) litera (b) TFUE. Adoptarea unei comunicări precum cea privind sectorul bancar nu exonerează, așadar, Comisia de obligația sa de a examina împrejurările specifice excepționale pe care le invocă un stat membru, într-un caz particular, pentru a solicita aplicarea directă a acestei dispoziții și pentru a-și motiva refuzul de a admite o asemenea cerere (Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctul 41, precum și jurisprudența citată).
- 94 Din acestea reiese că Comunicarea privind sectorul bancar nu este susceptibilă să creeze obligații autonome în sarcina statelor membre, ci se limitează la a stabili condiții pentru asigurarea compatibilității cu piața internă a ajutoarelor de stat acordate băncilor în contextul crizei financiare, de care Comisia trebuie să țină seama în exercitarea marjei largi de apreciere de care dispune în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE. Această comunicare nu are, așadar, efect obligatoriu în privința statelor membre și în special nu le poate impune să adopte măsuri de repartizare a sarcinilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctele 44, 45 și 70).
- 95 Prin urmare, un stat membru nu este obligat să impună băncilor aflate în dificultate, anterior acordării oricărui ajutor de stat, să convertească titlurile subordonate în fonduri proprii sau să efectueze o reducere a valorii lor și nici să se asigure că aceste titluri contribuie pe deplin la absorbirea pierderilor. Într-o asemenea situație, ajutorul de stat preconizat nu va putea fi totuși privit ca fiind limitat la minimumul strict necesar, potrivit punctului 15 din Comunicarea privind sectorul bancar, întrucât statul membru, precum și băncile beneficiare ale ajutoarelor de stat preconizate asumă astfel riscul de a li se opune o decizie a Comisiei prin care acestea sunt declarate incompatibile cu piața internă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iulie 2016, Kotnik și alții, C-526/14, EU:C:2016:570, punctul 100).

- 96 În al treilea rând, în ceea ce privește argumentația Braesch și alții întemeiată pe obligația care revine Comisiei de a verifica conformitatea tuturor măsurilor notificate de Republica Italiană cu dreptul Uniunii, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe consacrate, procedura prevăzută la articolul 108 TFUE nu trebuie niciodată să conducă la un rezultat care ar fi contrar dispozițiilor specifice ale tratatului (Hotărârea din 15 iunie 1993, *Matra/Comisia*, C-225/91, EU:C:1993:239, punctul 41, Hotărârea din 19 septembrie 2000, *Germania/Comisia*, C-156/98, EU:C:2000:467, punctul 78, și Hotărârea din 15 aprilie 2008, *Nuova Agricast*, C-390/06, EU:C:2008:224, punctul 50). Prin urmare, un ajutor care, în sine sau prin unele dintre modalitățile sale, încalcă dispoziții sau principii generale ale dreptului Uniunii nu poate fi declarat compatibil cu piața internă (Hotărârea din 15 aprilie 2008, *Nuova Agricast*, C-390/06, EU:C:2008:224, punctul 50, și Hotărârea din 22 septembrie 2020, *Austria/Comisia*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, punctul 44).
- 97 Astfel, atunci când modalitățile unui ajutor sunt atât de indisolubil legate de obiectul ajutorului încât nu ar fi posibil să fie analizate în mod izolat, efectul lor asupra compatibilității sau a incompatibilității ajutorului în ansamblul său trebuie în mod necesar să fie apreciat prin intermediul procedurii prevăzute la articolul 108 TFUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 martie 1977, *Iannelli & Volpi*, 74/76, EU:C:1977:51, punctul 14, și Hotărârea din 15 iunie 1993, *Matra/Comisia*, C-225/91, EU:C:1993:239, punctul 41).
- 98 Prin urmare, Curtea a statuat că un ajutor de stat în favoarea unei activități economice care aparține sectorului energiei nucleare, a cărui examinare ar arăta că încalcă norme de drept al Uniunii în materie de mediu, nu poate fi declarat compatibil cu piața internă în aplicarea articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE (Hotărârea din 22 septembrie 2020, *Austria/Comisia*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, punctul 45). Astfel, activitatea economică în centrul proiectului care este finanțat printr-un ajutor este indisolubilă de obiectul acestuia, așa încât Comisia era obligată să se asigure, în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre, că proiectul de finanțare a centralei nucleare în cauză nu încalca normele de drept al Uniunii menționate.
- 99 De asemenea, Curtea a înlăturat, în împrejurări în care în esență un stat membru modificase condițiile care determină identitatea persoanelor susceptibile să beneficieze de o schemă de ajutor preexistentă, ceea ce se pretinde că a avut drept consecință încălcarea principiului egalității de tratament față de anumiți operatori economici, un argument potrivit căruia o astfel de încălcare a principiului egalității de tratament, care rezultă din această modificare a schemei, nu poate, în orice caz, să determine nelegalitatea deciziei Comisiei de aprobare a acestei scheme, cu modificările ulterioare (Hotărârea din 15 aprilie 2008, *Nuova Agricast*, C-390/06, EU:C:2008:224, punctele 49-52). Într-adevăr, și asemenea modalități, care determină condițiile de eligibilitate a unei scheme de ajutor, sunt indisolubile de ajutor ca atare și țin, așadar, de elementele pe care Comisia este chemată să le examineze, precum și, dacă este cazul, să le aprobe, așa încât, dacă astfel de modalități conduc la o încălcare a principiilor generale ale dreptului Uniunii, o decizie adoptată de Comisie care autorizează o asemenea schemă este în mod necesar afectată de nelegalitate la rândul său.
- 100 Rezultă că, în speță, Comisia nu putea declara ajutoarele de stat notificate de Republica Italiană ca fiind compatibile cu piața internă, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE, fără să se fi asigurat în prealabil că aceste ajutoare, la fel ca recapitalizarea BMPS pe care urmăreau să o finanțeze, nu încalcă, pe de altă parte, alte dispoziții sau principii generale relevante ale dreptului Uniunii.

- 101 Așadar, este cert că, în decizia în litigiu, după cum reiese din considerentele (120)-(136) ale acesteia, Comisia a verificat conformitatea ajutoarelor de stat în cauză cu Directiva 2014/59 și, în considerentul (137) al acestei decizii, a ajuns la concluzia că respectivele ajutoare îndeplinesc condițiile enunțate la articolul 32 alineatul (4) litera (d) din directiva menționată, printre care figurează aprobarea lor în temeiul articolelor 107 și 108 TFUE, pentru ca formele de sprijin financiar public extraordinar acordat unei instituții de credit sau unei întreprinderi de investiții, astfel cum sunt prevăzute la articolul 32 alineatul (4) litera (d), care sunt destinate să prevină sau să remedieze perturbări grave ale economiei unui stat membru și să mențină stabilitatea financiară, să nu declanșeze o procedură de rezoluție.
- 102 În cadrul acestei analize, Comisia a verificat printre altele, în considerentul (132) al deciziei în litigiu, dar și în considerentele (101)-(110) ale acesteia, că măsurile de repartizare a sarcinilor prevăzute de planul de restructurare erau adecvate pentru a limita quantumul ajutorului acordat la minimumul necesar pentru realizarea obiectivului constând în recapitalizarea BMPS.
- 103 În schimb, Comisia nu avea sarcina de a verifica dacă această repartizare a sarcinilor decisă de Republica Italiană încălca ea însăși drepturile care Braesch și alții afirmă că le sunt conferite în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului național. Astfel, o asemenea încălcare, presupunând că este dovedită, nu ar decurge din ajutor ca atare, din obiectul său sau din modalitățile sale indisociabile, ci, după cum reiese din cuprinsul punctului 81 din prezenta hotărâre, din măsurile adoptate de acest stat membru în scopul de a obține din partea Comisiei o decizie de autorizare a ajutorului menționat la încheierea fazei preliminare de examinare.
- 104 În aceste condiții, dacă un terț se consideră afectat de măsuri adoptate de autoritățile unui stat membru în contextul restructurării unei întreprinderi, faptul că aceste măsuri se înscriu în cadrul unui plan de restructurare care necesită plata unor ajutoare de stat și că statul membru respectiv notifică, în consecință, aceste ajutoare Comisiei pentru a solicita aprobarea ajutoarelor menționate la încheierea fazei preliminare de examinare nu conferă acestui terț calitatea de „persoană interesată”, în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589, în cadrul procedurii desfășurate de această instituție în temeiul articolului 108 TFUE. Într-o asemenea situație, dacă terțul menționat apreciază că, prin adoptarea unor astfel de măsuri, statul membru în cauză a încălcat dreptul Uniunii, el trebuie să conteste legalitatea acestor măsuri în fața instanței naționale, singura competentă în această privință, instanța respectivă având posibilitatea sau chiar obligația, dacă se pronunță în ultimă instanță, de a sesiza Curtea cu o cerere de decizie preliminară în temeiul articolului 267 TFUE, dacă este necesar, pentru a-i solicita să se pronunțe cu privire la interpretarea sau la validitatea dispozițiilor relevante ale dreptului Uniunii.
- 105 Or, în speță, după cum s-a constatat deja la punctul 66 din prezenta hotărâre, Braesch și alții nu pretind că sunt afectați de ajutoarele în cauză, cu privire la care nu contestă de altfel nici că ele constituie „ajutoare de stat”, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, nici că sunt compatibile cu piața internă, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE, ci susțin că suportă efectele măsurilor de repartizare a sarcinilor vizate de decizia în litigiu, a căror conformitate cu dreptul Uniunii, care face obiectul motivelor invocate în susținerea acțiunii lor în primă instanță, ridică, în opinia lor, îndoieli serioase care ar fi trebuit să determine Comisia să inițieze procedura formală de investigare.
- 106 Cu toate acestea, după cum reiese din cuprinsul punctelor 69-80 din prezenta hotărâre, aceste măsuri de repartizare a sarcinilor sunt măsuri pur naționale care au fost notificate de Republica Italiană, pe propria răspundere, și care, prin urmare, nu au fost impuse de Comisie și sunt, așadar, distincte din punct de vedere juridic de ajutoarele în cauză, întrucât această instituție le-a

luat în considerare numai ca element factual în vederea adoptării deciziei în litigiu. În consecință, așa cum rezultă din cuprinsul punctului 104 din prezenta hotărâre, revine exclusiv instanțelor naționale competente sarcina de a controla legalitatea măsurilor menționate în raport cu dispozițiile relevante ale dreptului național și ale dreptului Uniunii.

- 107 În această privință trebuie subliniat că o instanță națională care, întrucât a fost sesizată cu problema legalității măsurilor de repartizare a sarcinilor în cauză, le-ar anula în tot sau în parte pentru motivul că sunt afectate de nelegalitate nu ar fi contrară deciziei în litigiu, având în vedere că aceasta din urmă nu impune aceste măsuri și nu a apreciat conformitatea lor cu dreptul Uniunii.
- 108 În cazul în care instanța menționată ar ajunge, în lumina interpretării dreptului Uniunii care ar fi furnizată de Curte în urma unei eventuale trimiteri preliminare în temeiul articolului 267 TFUE, la concluzia că măsurile de repartizare a sarcinilor în cauză sunt, în tot sau în parte, nelegale, ar reveni Republicii Italiene, dacă această nelegalitate nu i-ar mai permite să respecte toate angajamentele asumate față de Comisie la punerea în aplicare a ajutoarelor notificate în conformitate cu autorizația acordată prin decizia în litigiu, sarcina de a notifica noi măsuri în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE, în caz contrar fiind obligată, după cum rezultă din cuprinsul punctelor 84-86 din prezenta hotărâre, să recupereze ajutoarele deja plătite în temeiul acestei decizii.
- 109 Reiese de aici că, pe de o parte, contrar celor susținute de Braesch și alții în ședința în fața Curții, aceștia nu sunt nicidecum privați de dreptul la o cale de atac jurisdicțională efectivă garantat la articolul 47 primul paragraf din cartă și că, pe de altă parte, Tribunalul a statuat în mod eronat, la punctul 40 din hotărârea atacată, că Braesch și alții nu își puteau apăra interesele decât solicitând anularea deciziei în litigiu în fața instanței Uniunii.
- 110 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că hotărârea atacată este afectată de o eroare de drept în măsura în care Tribunalul a apreciat, la punctele 37, 40, 41 și 58 din această hotărâre, că Braesch și alții trebuie să fie calificați drept „persoane interesate” în sensul articolului 1 litera (h) din Regulamentul 2015/1589.
- 111 Prin urmare, trebuie admis motivul unic invocat de Comisie în recursul formulat.
- 112 În consecință, se impune anularea hotărârii atacate.

Cu privire la acțiunea în fața Tribunalului

- 113 Conform articolul 61 primul paragraf a doua teză din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, Curtea poate, în cazul în care anulează decizia Tribunalului, să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul atunci când acesta este în stare de judecată.
- 114 Aceasta este situația în speță, în ceea ce privește excepția de inadmisibilitate invocată de Comisie în cursul procedurii în fața Tribunalului, în măsura în care aceasta din urmă reproșează Braesch și alții lipsa calității procesuale active, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, pentru a solicita anularea deciziei în litigiu.

- 115 Cu titlu introductiv, trebuie constatat că, după cum susține în mod întemeiat Comisia prin intermediul acestei excepții, decizia în litigiu, care este adresată Republicii Italiene, nu constituie un act normativ în sensul articolului 263 al patrulea paragraf a doua teză TFUE, având în vedere că nu este un act cu aplicabilitate generală (Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctul 92, precum și jurisprudența citată).
- 116 În aceste condiții, trebuie să se examineze numai, conform jurisprudenței amintite la punctul 50 din prezenta hotărâre, dacă, după cum susține Comisia prin intermediul excepției sale de inadmisibilitate, Braesch și alții nu pot fi considerați ca fiind vizați în mod direct și individual de această decizie, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf prima teză TFUE.
- 117 În primul rând, în măsura în care Braesch și alții urmăresc, prin intermediul celui de al cincilea motiv, să protejeze drepturile procedurale de care ar beneficia în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE și al articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul 2015/1589, trebuie arătat că, pentru motivele expuse la punctele 64-110 din prezenta hotărâre, ei nu au calitatea de „părți în cauză” și de „persoane interesate” în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE și, respectiv, al articolului 1 litera (h) din acest regulament, astfel încât nu pot fi considerați, în acest scop, ca fiind vizați în mod direct și individual de această decizie, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf prima teză TFUE.
- 118 Reiese din aceasta că Braesch și alții nu au calitate procesuală activă, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, pentru a proteja drepturile procedurale de care ar beneficia în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE și al articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul 2015/1589.
- 119 În al doilea rând, în măsura în care Braesch și alții urmăresc, prin intermediul primelor patru motive, să conteste temeinicia deciziei în litigiu, trebuie amintit că, în conformitate cu jurisprudența rezultată din Hotărârea din 15 iulie 1963, Plaumann/Comisia (25/62, EU:C:1963:17), la care se face referire la punctele 51 și 54 din prezenta hotărâre, aceste părți nu ar putea pretinde, într-o asemenea situație, că sunt vizate în mod individual de decizia respectivă, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf prima teză TFUE, decât dacă decizia menționată i-ar afecta în considerarea anumitor calități care le sunt specifice sau a unei situații de fapt care îi caracterizează în raport cu orice altă persoană și, ca urmare a acestui fapt, îi individualizează analog cu destinatarul unei astfel de decizii, ceea ce ar fi cazul în special dacă poziția lor pe piață ar fi afectată în mod substanțial de ajutorul care face obiectul deciziei în litigiu.
- 120 În speță, este însă cert că Braesch și alții nu susțin că decizia în litigiu are vreun efect asupra poziției lor concurențiale pe piață, ci se limitează în esență să susțină, pe de o parte, că au adresat Comisiei o scrisoare prin care și-au exprimat preocupările cu privire la efectul negativ al acestei decizii asupra situației lor și, pe de altă parte, că decizia menționată face referire, atunci când descrie, în considerentul (32) și la nota de subsol 35 care figurează la acest punct, măsurile de repartizare a sarcinilor prevăzute de planul de restructurare pentru creditorii subordonați ai BMPS, la contractul de uzufruct referitor la instrumentele FRESH, astfel cum este menționat la punctul 2 din hotărârea atacată.
- 121 Or, asemenea împrejurări nu demonstrează nicidecum că Braesch și alții se află într-o situație de fapt care îi individualizează analog cu destinatarul, având în vedere că aceștia sunt afectați de măsurile de repartizare a sarcinilor vizate de decizia în litigiu în calitatea lor de deținători de instrumente financiare în același mod ca toți ceilalți deținători de instrumente afectați de aceleași măsuri. Este lipsit de relevanță în această privință, contrar celor susținute de Braesch și alții

printre altele în ședința în fața Curții, faptul că, spre deosebire de aceste alte instrumente financiare, instrumentele FRESH nu ar fi, în ce le privește, vizate în mod explicit de Decretul-lege 237/2016.

- 122 Pe de altă parte, trebuie subliniat că, potrivit jurisprudenței Curții, simplul fapt, presupunând că este dovedit, că Braesch și alții ar fi avut un rol activ în cadrul fazei preliminare de examinare desfășurate de Comisie nu poate fi suficient pentru a recunoaște că aceștia sunt vizati individual de decizia în litigiu în lipsa demonstrării împrejurării că poziția lor pe piață a fost afectată în mod substanțial de ajutorul care face obiectul acestei decizii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 iulie 2021, *Deutsche Lufthansa/Comisia*, C-453/19 P, EU:C:2021:608, punctul 38 și jurisprudența citată).
- 123 Rezultă că Braesch și alții nu sunt vizati în mod individual de decizia în litigiu, în sensul jurisprudenței amintite la punctele 51 și 54 din prezenta hotărâre.
- 124 Având în vedere caracterul cumulativ al condițiilor prevăzute la articolul 263 al patrulea paragraf prima teză TFUE, potrivit căruia o persoană trebuie să fie vizată în același timp în mod direct și individual de actul a cărui anulare se solicită, faptul că una dintre acestea lipsește în privința unui reclamant are drept consecință faptul că acțiunea în anulare pe care a formulat-o împotriva actului respectiv trebuie considerată inadmisibilă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 3 octombrie 2013, *Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Parlamentul și Consiliul*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punctul 76, precum și Hotărârea din 4 decembrie 2019, *Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo/Comisia*, C-342/18 P, nepublicată, EU:C:2019:1043, punctul 37).
- 125 Rezultă că Braesch și alții nu au calitate procesuală activă nici pentru a contesta temeinicia deciziei în litigiu.
- 126 În consecință, trebuie admisă excepția de inadmisibilitate ridicată de Comisie în primă instanță, în măsura în care aceasta din urmă reproșează Braesch și alții lipsa calității procesuale active, în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, pentru a solicita anularea deciziei în litigiu.
- 127 Prin urmare, acțiunea în primă instanță trebuie respinsă ca inadmisibilă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 128 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul este fondat, iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 129 Conform articolului 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din regulamentul menționat, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.
- 130 În speță, întrucât Braesch și alții au căzut în pretenții, iar Comisia a solicitat obligarea acestora la plata cheltuielilor de judecată, se impune obligarea acestora la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii în fața Tribunalului și prezentului recurs.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

- 1) Anulează Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 24 februarie 2021, Braesch și alții/Comisia (T-161/18, EU:T:2021:102).**
- 2) Respinge ca inadmisibilă acțiunea introdusă în primă instanță de Anthony Braesch, Trinity Investments DAC, Bybrook Capital Master Fund LP, Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP și Bybrook Capital Badminton Fund LP prin care se urmărește anularea Deciziei C(2017) 4690 final a Comisiei din 4 iulie 2017 privind ajutorul de stat SA.47677 (2017/N) – Italia, ajutor nou și plan de restructurare modificat al Banca Monte dei Paschi di Siena.**
- 3) Obligă Anthony Braesch, Trinity Investments DAC, Bybrook Capital Master Fund LP, Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP și Bybrook Capital Badminton Fund LP să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Comisie aferente atât procedurii în primă instanță, cât și celei de recurs.**

Semnături